

ὁ χρόνος αὐτὸς μένει ἀναλλοίωτος, ἀλλ' ἡμεῖς χωροῦμεν πρὸς τὰ πρόσω καὶ νομίζομεν ὅτι ὁ χρόνος φεύγει ὀπίσω ἡμῶν, ὥσπερ πλάσσουν οἱ ταξιδεύοντες δι' ἀτρακτίδας, οἵτινες, ἐν ᾧ αὐτοὶ χωροῦσι πρὸς τὰ πρόσω, νομίζουσιν ὅτι τὰ δένδρα καὶ οἱ βράχοι φεύγουσιν ὀπίσω, ἐν ᾧ ἐκεῖνα πράγματι μένουσιν ἀκίνητα. Οὕτω τοίνυν χωροῦμεν πρὸς τὸ τέρμα τοῦ βίου καὶ ὅ,τι χθὲς ἀνυπομόνως προσδοκῶμεν τοῦτου ἀπολαύομεν σήμερον μετὰ μικρᾶς δυσθυμίας, διότι ἐνθυμούμεθα ὅτι κύριον δὲν θὰ περιμένωμεν πλέον αὐτό· οὕτω δὲ ἡ ἐκ τῆς ἀπολαύσεως ἡδύτης δὲν εἶναι ἀνταξία τῆς ἐν καιρῷ τῆς προσδοκίας ἐλπίδος. Ὅταν δὲ ἀναφανῇ ἡ αὔριον καὶ προσδοκία καὶ ἀπολαυσις οἷχονται ὅμοιαι πρὸς ὄναρ, διαφέρουσι δὲ τούτου μόνον κατ' ὄνομα· διότι δὲν λέγονται «ὄναρ» ἀλλὰ «παρελθόν».

Κατὰ ταῦτα καὶ ὁ χρόνος τῆς ποιότητος τοῦ Ἀρίστωνος, χρόνος ἦν καὶ παρήλθεν. Ὁ δὲ αἰσιῶς δούς τὰς ἐξετάσεις αὐτοῦ ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας.

Καὶ ἐπιτραπήτω μοι μικρὰ παρέκθασις. Διὰ νὰ εἶναι τις φιλόσοφος πρέπει νὰ φέρῃ τὸν τίτλον τοῦτον; ἡ κοινωνία τοῦλάχιστον ἀπαιτεῖται τοῦτο. Καὶ λοιπὸν πάντες οἱ φέροντες αὐτὸν εἰσὶ τοιοῦτοι; τοῦλάχιστον πρέπει νὰ ὦσι. Καὶ δὲν δύναται νὰ ᾖ τις φιλόσοφος ἄνευ τοῦ τίτλου τούτου; ὁ ἀρμόδιος ἀποφηνάτω. — Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον.

Ὁ Ἀρίστων ἐπανεκάμφε παρὰ τῇ μνηστῇ αὐτοῦ ἄξιος τῶν προσδοκιῶν τῆς.

Ἦδη πάντα εἶχον τελεσθῇ ὥς ἔδει καὶ ὁ Ἀρίστων συνεζεύχθη μετὰ τῆς Ἀναστασίας ἐν μέσῳ εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν, ἐν μέσῳ τερπωλῆς καὶ θυμηδίας, πλήρης εὐτυχίας, πλήρης ἀγαθῶν.

Διατί νὰ μὴ ὦσι πάντες οἱ ἄνθρωποι, σχετικῶς τοῦλάχιστον, εὐτυχεῖς; ἢ ἂν μὴ πάντες, οἱ ἀγαθοὶ καὶ οἱ ἐνέρετοι; Ἀλλὰ φεῦ! οἱ πλείους κακοδαίμονες! οἱ πλείους ἀναξιοπαθοῦντες! Πρὸς τί ἡ ἀνωμαλία αὕτη ἐν τῷ κόσμῳ;

— Ἄνθρωπε! μὴ βλασφῆμει! τὸ πνεῦμα σου καὶ ὑψωθῇ, δὲν δύναται νὰ κατανοήσῃ τοῦ Ὑψίστου τὰς ἀνεξερευνήτους βουλάς! Ὑπάρχουσιν ἀγαθοὶ δυστυχεῖς; μὴ ἐρευνᾷ διατί ἐπλάσθησαν οὗτοι δυστυχεῖς; τοῦτο μυστήριον, ὅπερ σὺ δὲν δύνασαι νὰ λύσῃς, μᾶλλον δέ, ἂν συμπληρῇς αὐτοῖς, πράττει ὑπὲρ αὐτῶν ὅ,τι ἐκεῖνος διατάσσει τὰ λοιπὰ φροῦδα. Μὴ ἀγανάκτει κατὰ τοῦ Δημιουργοῦ τοῦτο εἶναι ἀπροσύνη. Μὴ ἐπιθυμῇς νὰ διορθώσῃς τὸν κόσμον, τοῦτο ἔσται μωρία. Ἀλλ'.

«εἰ τὸ φέρον σε φέρει, φέρε καὶ φέρου».

## ΙΖ'.

### Ἐπίλογος.

Παρήλθον ἔτη ἱκανά.

Κύριοι τοῦ πύργου τοῦ χωρίου Β... εἶναι τὸ εὐτυχὲς ζεῦγος, ἔχουσι δὲ καὶ πολυθέλητρον θυγάτριον

ὡς ἐπικωρονίδα τῆς εὐτυχίας των, αὐτὸ κατέχει τὰς καρδίας ἀφοτέρων καὶ ἐνοὶ αὐτὰς, εἶναι τὸ ἰνδαλμα τῶν γονέων του. Ὁ Ἀρίστων ἀγαπᾷ αὐτό, διότι ὁμοιάζει τὴν Ἀναστασίαν, αὕτη δὲ πάλιν, διότι εἶναι τέκνον τοῦ Ἀρίστωνος, ἀφοτέροι λατρεύουσι τὰ κοράσια, διότι εἶναι σπλάγγχον αὐτῶν. Οἱ δύο νέοι πυργοδεσπῶνται εἰσὶν εὐτυχεῖς.

Ἀλλ' ὅμως... ἡ ἰδανικότης τῆς νεανικῆς ηλικίας ἐγκατέλειπεν αὐτούς. Σπανίως καταγίνανται περὶ φιλοσοφικὰ ζητήματα, μᾶλλον δὲ σκέπτονται περὶ τῶν γαιῶν καὶ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν, ὥστε ἐν τῇ δράσει αὐτῶν ἐπὶ τοῦ κόσμου δὲν ἠκολούθησαν τῇ ἐπιστήμῃ ὡς ὑπischύνοντο ἀλλήλοις· ἀλλὰ φερόμενοι, ὡς τὸ φέρον ἔφερεν αὐτούς, ἐγένοντο γεωργοί.

Οὕτω συνήθως συμβαίνει, ὅταν ὁ ἄνθρωπος δι' ἀνυσιμωτέρας ὁδοῦ δύνῃται νὰ ζῇ ἀνέτως, ἔχῃ χαίρειν τὴν ἐπιστήμην καὶ τρέπεται ἐπὶ τὰ πρακτικώτερα.

Ἴσως ἂν τὰ δύο ταῦτα πλάσματα ἦσαν πτωχότερα ἐπεδίδοντο εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ ἴσως ἤθελον παραγάγει τι ὠφέλιμον εἰς αὐτήν. Ἀλλὰ, φαίνεται, ὁ ἄνωθεν προορισμὸς αὐτῶν ἦν ἄλλοιός.

Ἐν τούτοις μετὰ θυμηδίας ἀναπολοῦσι τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας τοῦ πρώτου ἔρωτος αὐτῶν καὶ πολλὰς περὶ τοῦ γεύματος ἐκεῖνου τοῦ ἐξοχικοῦ ποιοῦνται λόγον.

Ὁ Παῦλος ἐγέγρασεν, ἀντικατέστησε δ' αὐτὸν ἐν τῇ ἐπιστάσει ὁ ἀνεψιὸς Γεώργιος, ὅστις ἐπίσης μετὰ τερπωλῆς ἀναμνησθεῖται τοῦ ἀγροτικοῦ ἐκεῖνου συμποσίου.

Μ. Π. ΦΙΛΑΝΘΙΔΗΣ.

## ΟΙ ΕΝ Τῷ ΟΡΕΙ ΑΤΛΑΝΤΙ ΝΑΝΝΟΙ.

Τὴν ἐξῆς ἀξιανάγνωστον ἐπιστολὴν τοῦ κ. Γουῶλτερ Β. Χάρρις ἐκ Ταγγέρης ἀπὸ 19/31 παρελθόντος δεκεμβρίου ἐδημοσίευσεν πρὸ τινος ἀγγλικῆς ἐφημερίδας, ἐπιστολὴν, ἀποτελοῦσαν σπουδαίαν συμβολὴν εἰς τὸ περὶ ὑπάρξεως νάννων ἐν τῷ Ἀτλαντὶ ζήτημα:

«Τὸ ζήτημα τῆς ἐν τῇ ὁροσειρᾷ τοῦ Ἀτλαντος ὑπάρξεως ἢ μὴ φυλῆς ἢ φύλου νάννων, καίπερ οὐχὶ μεγάλῃς ἴσως σπουδαιότητος ὑπὸ ἐθνολογικὴν ἢ ἀρχαιολογικὴν ἔποψιν, προῦκάλεσε συζητήσιν τινα ἐν τῷ ἀγγλικῷ τύπῳ. Πολλὰ ἀντιφατικὰ μαρτυρία ἐχορηγήθησαν ἐκ αὐτῶν, τὸ δὲ ζήτημα παρέμεινε μετὰ τὴν λήξιν τῶν σχετικῶν δημοσιεύσεων τόσον ἀμφισβητήσιμον δι' ὅσους δὲν μετέσχον ἀπολύτως τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, ὅσον καὶ πρότερον. Ἀναμνησθῶμεν ὅτι τὸ ζήτημα ἀνεκινήθη διὰ τῆς ἀναγνώσεως μελέτης τινὸς ὑπὸ τοῦ κ. Ρ. Χαλμπερτῶνος ἐν τῷ ἐν Λονδίῳ συνεδρίῳ τῶν Ἀνατολιστῶν. Ὁ κ. Χαλμπερτῶν ἐδήλωσεν ὅτι ἐπὶ σειράν ἐτῶν εἰδικῶς ἐμελέτησε τὸ ζήτημα καὶ μικρὸν μετὰ ταῦτα ἐδημοσίευσεν τὰ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ ἐν φυλλαδίῳ, τιτλοφορουμένῳ: «Οἱ ἐν τῷ ὄρει Ἀτλαντὶ νάννοι». Ἄν μὴ ἐρρόνουν ὅτι